

SPIS RZECZY

Wstęp	5
I. HISTORYZM I ROMANTYCZNA HISTORIA	13
Historyzm wobec historii	15
Bóg i historia	20
Człowiek i historia	23
Natura i historia	25
Mit i historia	27
1. Uświęcenie dziejów	27
2. Teoria mitu	32
3. „Święty początek”, objawienie i czyn	36
„Poezje dziejów”	42
1. Przed powstaniem listopadowym	42
2. Po upadku powstania	48
II. ROMANTYZM I NIEPODLEGŁOŚĆ	57
Rozbiory	59
1. Pesymizm porozbiorowy	59
2. „Zło istnieje na ziemi”	61
3. Interpretacje przyczyn upadku Polski	62
4. Kryzys oświeceniowego deizmu	65
5. Mesjanizm Woronicza i mesjanizm romantyczny	66
6. Antynomie stosunku do przeszłości	70
7. Krytyka pokolenia „ojców”	72
8. Przeciwniewoli	73
Testament	78
1. Konfederacja barska	78
2. Konstytucja 3 Maja	89
3. Powstanie kościuszkowskie	96
4. Legiony	104
III. ROMANTYZM I REWOLUCJA	109
Koliszczyzna	111
1. Legenda Wernyhory	119
2. Rzeź hajdamacka i rewolucja mistyczna Słowackiego	124
3. Szekspirowski „teatr okropności” na Ukrainie	128
Romantyzm wobec doświadczenia Wielkiej Rewolucji Francuskiej	131
1. Dylematy porewolucyjnej myśli społecznej	134

2. Rewolucja a romantyczna antropologia i etyka	139
3. Romantyczna symbolika i topika rewolucji	146
4. Polska wizja rewolucji francuskiej	154
5. Jakobini i plebejusze	164
6. Spór o polską rewolucję	172
7. Rewolucja i niepodległość	179

IV. BOHATEROWIE HISTORII — BOHATEROWIE ROMANTYCZNEGO MITU OSO- BOWEGO	183
„My jesteśmy żyjącą historią”	185
Romantyczna biografia mityczna	204
Napoleon	212
1. „Magnetyczna niewola”	212
2. Przemiany legendy mocarza	217
3. Legenda żołnierska	224
4. Legenda mesjanistyczna	229
5. „Czarna legenda”	243
Kościuszko	250
1. Bohater narodu	250
2. Przeciw legendzie	259
3. Racławice i Maciejowice	262
Książę Józef	273
1. Narodziny herosa	273
2. Bohater żałobny	286
3. Książę Józef „klasyczny” i „romantyczny”	293
Ludzie podziemia	311
1. Sprzysiężenie młodzieńców	312
2. Spisek i „książki zbójckie”	338
3. Od inicjacji do śledztwa	351
4. Złota legenda	388
V. POWSTANIE	431
„Czy Polacy wybić się mogą na niepodległość?”	433
„Niedoczyn” powstania listopadowego	438
Powstanie i poezja	451
Polistopadowa historiozofia literacka	466
Emigracyjna i krajowa demokracja	481
Tragedia historyczna 1846 roku	490
Wiosna ludu i Wiosna Ludów	508
Romantyczny teatr rewolucji	518
Rewolucja wieszczów	525
U kresu romantyzmu	531
„I nauczycie się co dnia umierać...”	535
Mesjanizm masy	544
Pokutnicy i mściciele	551
Klechda o sześćdziesiątym trzecim	561
Posłowie	567
Bibliografia	573
Objaśnienia do ilustracji	589
Indeks osób i tytułów utworów	608